

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 grudnia 2017 r.

ZP-KNPS.431.6.39.2017.HS

Pan
Robert Bąk
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bielawie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 16 - 18 października 2017 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu, Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie, ul. 3 Maja 20, 58-260 Bielawa z zakresu realizacji zadań gminy w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 16 października 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 9 czerwca 2017 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2017 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką do dnia 30 kwietnia 2016 r. kierowała Pani Anna Petruk, a od dnia 1 maja 2016 r. Pan Robert Bąk. Za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień do dnia 30 kwietnia 2016 r. odpowiada Pani Anna Petruk, a od dnia 1 maja 2016 r. Pan Robert Bąk.

Podpisany w dniu 5 grudnia 2017 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań

wynikających z ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina Bielawa realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą: realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej, udzielania schronienia, zapewniania posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych i zasiłków celowych oraz zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, świadczenia pracy socjalnej, organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dożywiania dzieci, sprawienia pogrzebu, udzielania pomocy osobom po opuszczeniu zakładu karnego, sporządzania sprawozdawczości, utrzymania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie dla pracowników, przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy, dotyczące przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie było realizowane, gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka nie złożono wniosków o pomoc w powyższym zakresie. Natomiast Dyrektor Ośrodka, został upoważniony przez Burmistrza Miasta Bielawa do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących ustalania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1938).

Zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy, dotyczące przyznawania i wypłacania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego, zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 9 ustawy, dotyczące opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującą matką, ojcem bądź rodzeństwem w okresie objętym kontrolą nie było realizowane, bowiem jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto Dyrektor Ośrodka oświadczył, że Gmina nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy) z uwagi na brak lokalu z zasobów miasta. Obecnie rozpoczęto starania o wskazanie lokalu mieszkalnego z zasobów Gminy Bielawa celem utworzenia mieszkania chronionego.

Ustalono, że Gmina Bielawa realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych, prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki, realizacji projektów socjalnych, podejmowaniu innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy oraz współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy. Nie realizuje natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 (przyznawanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze) z uwagi, na brak wniosków o udzielenie pomocy w tej formie, co wynika ze złożonych wyjaśnień przez Dyrektora Ośrodka.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina Bielawa realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 5, 6 i 9 ustawy tzn. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zadanie wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mające na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia i wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że zadania dotyczące: przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (z art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy), przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (z art. 18 ust. 1 pkt 7 ustawy), przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (z art. 18 ust. 1 pkt 8 ustawy) nie były realizowane z uwagi na brak wniosków w tym zakresie.

Zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy nie było realizowane, ponieważ jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka nie występowały takie sytuacje.

OPS w Bielawie, nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami natomiast pracownicy socjalni udostępniali stosowne druki i udzielali informacji, pomagali przy wypełnianiu wniosku (art. 110 ust. 6).

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Dyrektor OPS w Bielawie spełnia odpowiednie wymogi, w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250,00 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni realizujący pracę socjalną w środowisku. W aktach personalnych pracowników socjalnych znajdują się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje teren Gminy Miejskiej Bielawa zamieszkały przez 30 652 mieszkańców, w tym 1 257 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2016 r.) i 29 556 mieszkańców, w tym 717 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 16.10.2017 r.).

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie na dzień kontroli zatrudnionych było 14 pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną w środowisku (14 etatów). Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie nie spełnia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych na podstawie art. 110 ust. 11 ustawy tj. zarówno proporcjonalnie do liczby mieszkańców, jak i w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

Na terenie Gminy Bielawa nie ma mieszkań chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie

do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Mając na uwadze powyższe w odniesieniu do wszystkich kontrolowanych zagadnień stwierdza się następujące nieprawidłowości:

- a) brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych,
- b) brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Podjąć działania zmierzające do zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, ze zm.).

Termin wykonania: 30.04.2018 r.

2. Kontynuować działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczące prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, ze zm.).

Termin wykonania: 30.04.2018 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Pan Piotr Łyzwa
Burmistrz Miasta Bielawa
pl. Wolności 1
58-260 Bielawa
2. a/a

STARCZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

W. K. E. W.
Krzysztof Zygmunt

Z up. W. K. E. W. 11.04.2018
W. K. E. W.
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

